

Zo is het in dossier
minister terechtgekomen

directie Regionale Zaken

NOTA

aan de Minister

van De Directeur Regionale Zaken, voor deze
de regiodirecteur Zuid

afschrift aan DRZ 10.2.e
DN [redacted]

redacteur 10.2.e

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		DRZZ/2007-1330	3 april 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Kennismaking Peeters 4 april; Westerschelde: laatste nieuws		06 10.2.e	-

Advies

U spreekt op 4 april in Kalmthout minister Peeters over het Westerschelde-dossier. De laatste ontwikkelingen (zie onderstaand) geven reden twee punten in onderlinge samenhang te bespreken met minister Peeters:

- Zeeuwse oplossing.** De uitvoering van de natuurherstelopgave is mogelijk indien de provincie Zeeland dit in samenwerking met maatschappelijke organisaties uitwerkt. Dit proces is nu gestart en er is goede hoop dat er nu een oplossing wordt gevonden, mits op basis van vrijwillige aankoop van onder meer de Hedwigepolder. Ook voor de Tweede Kamer zal dit vermoedelijk een harde eis zijn.
- Aankoopbaarheid Hedwigepolder/Prosperpolder.** De realisering van dit grensoverschrijdende natuurherstel is en blijft afhankelijk van de aankoopbaarheid. Afsproken werd dat Vlaanderen dit zal realiseren. Wij houden Vlaanderen daaraan omdat onteigening door Nederland niet aan de orde kan zijn (zie a). De verdieping van de Westerschelde is in het verdrag gekoppeld aan het natuurherstel, waarbij de Hedwigepolder en Prosperpolder met name zijn genoemd. Als die polders niet kunnen worden aangekocht dit jaar, kan ook de verdieping niet starten.

Ontwikkelingen

- Regio neemt regie en zoekt naar een oplossing:** onder leiding van de provincie Zeeland is op 2 april een gehele dag overlegd met maatschappelijke organisaties over de ontwikkeling van een "Zeeuwse oplossing" voor de herstelopgave voor de Westerschelde. Ik heb de randvoorwaarden (conform de afspraken in uw gesprek met de Zeeuwse gedeputeerden op 20 maart) toegelicht, waarna de organisaties met elkaar aan de slag zijn gegaan. Er zijn goede vorderingen gemaakt, waarbij de Hedwigepolder binnen de Zeeuwse oplossing zit, mits vrijwillig verworven. De Hedwigepolder is een cruciaal punt, zowel voor het verdrag met Vlaanderen, maar ook om een acceptabele oplossing voor het natuurherstel te vinden.
- Vlaanderen maakt Hedwige- en Prosperpolder nog niet aankoopbaar:** in tegenstelling tot eerdere berichten dat Vlaanderen de eigenaar van de Hedwigepolder overgehaald zou hebben mee te werken aan de verkoop, is mij afgelopen week verteld dat dit niet gelukt is. Vlaanderen vraagt nu aan Zeeland een aankoopbod te doen aan de eigenaar en de onteigeningstitel in stelling te brengen. 11.1

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
directie Regionale Zaken
vestiging Zuid
Keizersgracht 5
Postadres: Postbus 6111
5600 HC EINDHOVEN
Telefoon: 070.8883280
Fax: 070.8883290
Web: www.minlnv.nl

Datum
3 april 2007

Kenmerk
DRZZ/2007-1330

Vervolgblad
2

11.1

- Vragen aan EU over ontpoldering beantwoord: de vragen van europarlementariër mevr. Corbey over natuurcompensatie voor de verdieping van de Westerschelde zijn beantwoord door EC-commissaris Dimas. De beantwoording heeft alleen betrekking op het Natuurcompensatieprogramma voor de 2^e verdieping (besluit 1995) dat in volle uitvoering is en waarvan de afronding in 2008 verwacht wordt.

Duiding

Schriftelijke Vragen van mevrouw Corbey aan en Antwoorden van de Europese Commissie betreffende natuurcompensatie voor de verdieping van de Westerschelde

De vragen van mevrouw Corbey hebben in de inleiding betrekking op het Natuurcompensatieprogramma 2e verdieping. Over dit programma is volledige overeenstemming, ook met de EC, en wordt uitgevoerd. Afronding omstreeks 2008. De Europese Commissie reageert tegen deze achtergrond en legt uit hoe één en ander in elkaar zit.

Daar de 2e en 3e vraag betrekking hebben op de huidige discussie in Zeeland en Tweede Kamer over de uitvoering van het Natuurprogramma als onderdeel van de Ontwikkelingsschets 2010 (waarin ook een 3e verdieping), ontstaat verwarring. De Europese Commissie blijft er in haar antwoord echter consequent vanuit gaan dat bedoeld wordt op het Natuurcompensatieprogramma 2^e verdieping.

Welke betekenis hebben de antwoorden voor de huidige discussie over ontpolderen in Zeeland?

Waar het gaat om de vraag of natuurontwikkeling elders in de Deltawateren (bv. Krammer-Volkerak) bijdraagt aan herstel ten behoeve van instandhouding van de natuurkwaliteiten van de Westerschelde zegt de EC:

- dit is wetenschappelijk niet aangetoond;
- Nederland is er zelf verantwoordelijk voor hoe het Natura 2000-netwerk beschermd moet worden.

Dit antwoord ondersteunt de koers die LNV heeft ingezet ten aanzien van de realisering van het natuurherstel ten behoeve van de instandhouding van dit Natura 2000 gebied.

Gecommuniceerd kan worden:

- bij de 2^e vaarwegverruiming werd een natuurcompensatieprogramma vastgesteld waarover volledige overeenstemming werd bereikt. Dit programma is in uitvoering en zal binnen enkele jaren afgerond worden. Ingevolge de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium gaat het nu om iets anders: om natuurherstel ten behoeve van instandhouding van dit Natura 2000-gebied;
- instandhouding van de Westerscheldenatuur kan alleen door maatregelen in het Westerscheldegebied. De EC ondersteunt dit;
- door de provincie Zeeland wordt in overleg met maatschappelijke organisaties uitwerking gegeven aan de herstelopgave. LNV blijft namens de lidstaat Nederland verantwoordelijk jegens de Europese Commissie voor de implementatie van Natura2000.

Schriftelijke vraag aan en antwoord van de Europese Commissie betreffende natuurcompensatie voor de verdieping van de Westerschelde

Nederland moet op basis van artikel 6, lid 4 van de habitatrichtlijn de natuur compenseren die verloren gaat als gevolg van de verdieping van de Westerschelde, waartoe op 17 januari 1995 werd besloten. Er zijn hiervoor poldergebieden aangewezen aan de oevers van de Westerschelde, maar compensatie in de vorm van het onderwater zetten van polders leidt tot groot maatschappelijk protest. Vandaar dat het goed zou zijn om mogelijke alternatieven te onderzoeken. Volgens de habitatrichtlijn wijzen de lidstaten de compensatiegebieden aan die vervolgens door de Commissie worden beoordeeld.

1. Bestaat er volgens de Commissie de verplichting om de natuurcompensatie voor de verdieping van de Westerschelde plaats te laten vinden in of aan de oevers van de Westerschelde?
2. Is de Commissie bereid te kijken naar alternatieve locaties voor natuurcompensatie elders in de Zeeuwse en Zuid Hollandse delta (in hetzelfde Natura 2000-gebied waarvoor een beheersplan wordt opgesteld) zodanig dat daar ook draagvlak voor gevonden kan worden in de samenleving?
3. Is volgens de Commissie natuurcompensatie in de vorm van het terugbrengen van de getijden in het Volkerak-Zoommeer een mogelijkheid?

Antwoord van de heer Dimas namens de Commissie

Overeenkomstig artikel 6, lid 4, van de habitatrichtlijn^[1] moeten compenserende maatregelen ervoor zorgen dat de algemene coherentie van het Natura 2000-netwerk gehandhaafd blijft. De bij een project voorgestelde compenserende maatregelen moeten dan ook: a) verlies van of schade aan habitats en soorten van communautair belang ten gevolge van het project volledig compenseren; b) functies hebben die vergelijkbaar zijn met die welke de selectie van het oorspronkelijke gebied hebben gemotiveerd, inclusief wat de adequate geografische spreiding betreft. Het gebied waar de compenserende maatregelen worden genomen, moet zo dicht als redelijk mogelijk bij het getroffen gebied liggen teneinde de continuïteit van de functionaliteit, de rol in de ruimtelijke distributie en de instandhouding van de waarden die de initiële selectie van het gebied rechtvaardigden, te waarborgen. In het geval van het project waarop het geachte Parlementslid doelt, werd het opnieuw in natuurlijke staat brengen van gebieden die blootstaan aan getijdewerking op de oevers van de Westerschelde aangemerkt als de enige mogelijkheid om aanvullende estuaire habitats te krijgen die equivalent zijn met de te verdwijnen gebieden.

Tussen 1998 en 2005 liep er een inbreukprocedure tegen Nederland over de verdieping van de Westerschelde, meer bepaald wegens de ontoereikendheid van de compenserende maatregelen. Op 13 december 2005 heeft de Commissie de zaak gesloten aangezien zij van mening was dat Nederland niet alleen zich ertoe had verbonden een toereikend pakket van compenserende maatregelen te nemen, maar ook vooruitgang had geboekt bij de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van deze maatregelen. De Commissie is van oordeel dat, tenzij Nederland nieuw wetenschappelijk bewijs levert dat een wijziging van het bestaande compensatiepakket kan rechtvaardigen, op het land nog steeds de duidelijke verplichting rust om in dit verband zijn relevante verbintenissen na te komen.

De Commissie heeft geen wetenschappelijk bewijs dat aantoont dat de coherentie van het Natura 2000-netwerk ook kan worden gewaarborgd door de realisatie van compenserende maatregelen op alternatieve locaties. Het is aan Nederland om de geschiktheid van dergelijke alternatieve maatregelen te beoordelen, wat de capaciteit ervan betreft om de coherentie van het Natura 2000-netwerk te beschermen, met name met betrekking tot de betrokken soorten en habitats van communautair belang. Dit geldt meer in het bijzonder ook in verband met de optie om het Volkerak-Zoommeer terug aan getijdewerking bloot te stellen.

[1] Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, PB L 206 van 22.7.1992.

Zeeland hóeft niet te ontpolderen van Brussel (2)

Maandag, 02 april 2007 / 14:43

N i e u w bericht, meer informatie

BRUSSEL (ANP) - De provincie Zeeland is niet verplicht om de Deltadijken door te steken om zo gebieden te ontpolderen ter compensatie van de verdieping van de Westerschelde. De overheid mag zelf beslissen hoe ze het verlies aan natuur als gevolg van de verdieping van de Westerschelde in 1995 terugwint. Ontpolderen is daarvoor geen verplichting.

Dat heeft de Europese Commissie laten weten aan PvdA-Europarlementariër Dorette Corbey. Zij had vragen gesteld aan de commissie omdat ze vindt dat de provincie Zeeland het ten onrechte deed voorkomen alsof „ontpolderen moest van Brussel“.

Dat is volgens Corbey dus niet het geval. Zeeland kan ook alternatieven benutten. De Europese Commissie geeft in haar antwoorden aan Corbey aan dat in het bijzonder de optie om het Volkerak/Zoommeer weer terug te geven aan de getijdenwerking bekeken kan worden.

De Westerschelde werd in 1995 verdiept om toegang tot de haven van Antwerpen te garanderen. In het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn was het aan Nederland om het verlies aan natuurwaarden te compenseren. De provincie moet in totaal 300 hectare aan nieuwe natuur creëren. Begin vorig jaar wees Zeeland vijf polders aan die onder water gezet kunnen worden. Dat leidde tot grote commotie onder boeren en bewoners van die gebieden.

Daarom besloot de provincie onderzoek te laten doen door een commissie onder leiding van Floris Maljers. Daaruit bleek eind vorig jaar dat het beste alternatief voor ontpoldering van de gebieden rondom de Westerschelde, het onder water zetten van het zuidelijk deel van de Braakmanpolder (ten westen van Terneuzen) is.

De zuidelijke Braakmanpolder in Zeeuws-Vlaanderen bestaat uit droog natuurgebied, bossen en landbouwgrond. Het gebied is ongeveer 375 hectare groot. Er zijn acht agrarische bedrijven gevestigd en er staat een woning. De meeste grond is in handen van de overheid.